

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (земеделие)“

Тема и автор на дисертационния труд:

Тема: „Българското селско стопанство след макросоциалната трансформация“

Автор: проф. д-р Пламена Георгиева Йовчевска

Член на научното жури: проф. д.ик.н. Никола Колев Вълчев, ИИИ при БАН, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, професионално направление ш. 3.8 Икономика, назначен със Заповед № РД 05-172/29.09.2022 г. на Председателя на Селскостопанска академия.

I. Актуалност на проблема

Актуалността на проблематиката на дисертационния труд произтича от сложните и многостранни процеси, протичащи в селското стопанство на Р. България след макросоциалната трансформация през 90 - те години на ХХ век и членството на страната в Европейския съюз, продукт на политически решения, целящи насочването и нормалното функциониране на икономическата система на селското стопанство в условията на нарасналата необходимост от опазване на поземлените ресурси и природните фактори като част от жизнената среда на отделната личност и обществото.

II. Цел, задачи и методи на изследване (хипотези на дисертационния труд)

Дисертационното изследване цели изготвянето на собствен концептуален модел на макросоциална трансформация в Р България, в който модел точно да се разграничат нейните проявления в икономиката, политическата и социокултурната сфера, както и в качеството на жизнената среда. Постигането на тази цел се преследва последователно в отделните части на дисертационния труд, като се решават редица задачи, имащи теоретическа, изследователска и научно-приложна насоченост.

В дисертационния труд се защитава тезата, че взаимосвързаните влияния на политиката, стопанската дейност и жизнената среда на човека и обществото в рамките на националната макросоциална трансформация, води до съществена промяна в

икономическата система на българското селско стопанство. Тази теза е защитена с помощта на критична оценка на редица теоретически постановки и концепции, на нормативни и законодателни интерпретации и собствени изследвания. За целта са използвани известни и общоприети методи, с техните съставни компоненти, както и резултати от емпирични социологически изследвания.

III. Нагледно представяне и интерпретация на получените резултати.

Използвана литература

Дисертационното изследване започва с критическа оценка и интерпретация на теоретическите виждания и постановки за ресурсите и поведението на стопанските агенти и извода, че социалното взаимодействие трябва да се съчетава с нагласите, действията и мотивацията на субектите в селското стопанство.

Същността и особеностите на макросоциалната трансформация в България и селското стопанство на страната се разглеждат на фона на аналогичните промени в страните от Източна Европа. Тук акцентът е поставен върху онези обстоятелства и секторни промени в отрасъла, наложени от членството на страната в Европейския съюз и Общата селскостопанска политика.

Открити са потенциалът и възможностите за развитието на отрасъла в рамките на Общата селскостопанска политикана на фона на държавното управление, биологичното производство и социалното взаимодействие.

За завършения вид на дисертационното изследване са използвани широк кръг от литературни източници, правна и нормативна база и богат фактически и цифров материал. Самото изследване и резултатите от него са умело представени от богат табличен и графичен материал.

IV. Приноси на дисертационния труд

Внимателното вникване в същината на изследването позволява да се открият основните приноси на дисертанта, имащи научно-фундаментален и научно-приложен характер:

1. Научният и обзорен анализ на селското стопанство след макросоциалната трансформация и в нейните многостранни и многозначими рамки.
2. Маркираните дълбоки промени в икономическата система на селскостопанското производство в светлината на неговата нарастваща значимост за

продоволствената сигурност и заетостта на населението на страната и нарасналата необходимост от опазване на неговата жизнена среда.

3. Сполучливата авторова адаптация на модела за социалното взаимодействие за открояване на присъщите възможности на селското стопанство в условията на мащабната макросоциална трансформация.

4. Откритите промени в икономическата структура на селското стопанство, продукт на политическите промени в страната и изискванията най-вече на Единната аграрна политика на Европейския съюз и разделението на земеделския труд в рамките на Европейската икономическа общност.

5. Установените диспропорции в националното селско стопанство, продукт на съюзните регулации в отрасъла.

6. Резултатите от проведените емпирични социологически изследвания за нагласите на националните земеделски стопани.

7. Посочените на стопанската и обществената практика значими проблеми във взаимодействията на земеделските стопани с административните органи.

8. Направените значими препоръки за промени и подобряване на редица национални практики и практики на Европейския съюз.

V. Публикационна активност и оценка на качеството на научните публикации

Списъкът на публикациите, свързани с дисертационния труд показва пряката връзка с проблематиката на дисертационния труд. Те са публикувани в реномирани издания и показват високата публикационна активност на дисертанта.

VI. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Въз основа на приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Въз основа на гореизложеното предлагам да се присъди на проф. д-р Пламена Георгиева Йовчевска научната степен “доктор на науките” в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (земеделие)“.

Дата: 04.11.2022 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/проф. д.ик.н. Никола Вълчев/

OPINION

on a dissertation for the degree of Doctor of Science in the field of higher education 3. "Social, Economic and Legal Sciences", professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and Management (Agriculture)".

Topic and author of the dissertation:

Topic: "Bulgarian agriculture after the macrosocial transformation"

Author: Prof. Dr. Plamena Georgieva Yovchevska

Member of the scientific jury: Prof. Dr.Sc.(Econ.) Nikola Kolev Valchev, Economic Research Institute at Bulgarian Academy of Sciences, scientific specialty Economics and Management (Agriculture), professional field sh. 3.8 Economics, appointed by Order No. RD 05-172/29.09.2022 of the President of Academy of Agriculture.

I. Relevance of the problem

The relevance of the problems of the dissertation results from the complex and multifaceted processes taking place in the agriculture of the Republic of Bulgaria. Bulgaria after the macrosocial transformation in the 1990s and the country's membership in the European Union, a product of political decisions aimed at the direction and normal functioning of the economic system of agriculture in the conditions of the increased need for the conservation of land resources and natural factors as part of the living environment of the individual and society.

II. Purpose, objectives and methods of research (hypotheses of the dissertation)

The dissertation research aims to develop its own conceptual model of macrosocial transformation in the Republic of Bulgaria, in which the model will accurately distinguish its manifestations in the economic, political and socio-cultural spheres, as well as in the quality of the living environment. The achievement of this goal is pursued successively in the different parts of the dissertation, by solving a number of tasks having theoretical, research and scientific-applied orientation.

The dissertation defends the thesis that the interrelated influences of politics, economic activity and the living environment of man and society within the national macrosocial transformation, leads to a significant change in the economic system of Bulgarian agriculture. This thesis is defended by means of a critical evaluation of a number of theoretical formulations

and concepts, of normative and legislative interpretations and of own research. For this purpose, well-known and generally accepted methods, with their constituent components, as well as results of empirical sociological research are used.

III. Visual presentation and interpretation of the obtained results.

References

The dissertation research begins with a critical evaluation and interpretation of the theoretical views and propositions about the resources and behaviour of economic agents and the conclusion that social interaction must be combined with the attitudes, actions and motivation of the subjects in agriculture.

The nature and peculiarities of macrosocial transformation in Bulgaria and its agriculture are examined against the background of analogous changes in Eastern European countries. The focus here is on those circumstances and sectoral changes in the sector imposed by the country's membership in the European Union and the Common Agricultural Policy.

The potential and opportunities for the development of the sector within the framework of the Common Agricultural Policy are highlighted against the background of state governance, organic production and social interaction.

A wide range of literature sources, legal and normative basis and rich factual and numerical material have been used for the completed dissertation research. The research itself and its results are ably presented by a wealth of tabular and graphical material.

IV. Contributions of the dissertation.

Careful insight into the essence of the research allows to highlight the main contributions of the dissertant, having scientific and fundamental and scientific and applied character:

1. The scientific and review analysis of agriculture after the macrosocial transformation and in its multifaceted and multi-significant frameworks.
2. The highlighted profound changes in the economic system of agricultural production in the light of its growing importance for the food security and employment of the country's population and the increased need to protect its living environment.
3. The author's successful adaptation of the social interaction model to highlight the inherent opportunities of agriculture in the context of large-scale macrosocial transformation.
4. The highlighted changes in the economic structure of agriculture, a product of the political changes in the country and the requirements especially of the European Union's

Single Agrarian Policy and the division of agricultural labor within the European Economic Community.

5. The established imbalances in national agriculture, a product of Union regulations in the sector.
6. The results of empirical sociological studies on the attitudes of national farmers.
7. Significant problems in farmers' interactions with administrative authorities, as indicated by economic and social practice.
8. Significant recommendations made for changes and improvements to a range of national and European Union practices.

V. Publication activity and evaluation of the quality of scientific publications.

The list of publications related to the dissertation show the direct relationship with the dissertation problems. They have been published in renowned journals and show the high publication activity of the dissertator.

VI. Critical comments, questions and recommendations to the candidate.

None.

CONCLUSION: On the basis of the different research methods applied by the PhD student, the correctly derived experiments, the made generalizations and conclusions, I consider that the presented dissertation meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, The Regulations on the Conditions and Procedure for the Acquisition of Scientific Degrees and for Holding Academic Positions at the SSA, which gives me grounds to evaluate it **POSITIVE**.

On the basis of the above, I propose to award Prof. Dr. Plamena Georgieva Yovchevska the degree of Doctor of Science in the field of higher education 3. "Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.8. Economics", scientific speciality "Economics and Management (Agriculture)".

Date: 04.11.2022

PREPARED BY:

/Prof. Dr.Sc.(Econ.) Nikola Valchev/